

بررسی تأثیر ترکیب هیئت مدیره و مدیریت سود فرصت طلبانه و واقعی بر تداوم سود

سید محمد میر محمدی شکتائی^a، سمیرا گوران اوریمی^b

^a استاد مدعو گروه مدیریت و حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی، مازندران، ایران smohadammmohamadi@gmail.com
^b کارشناس ارشد حسابداری موسسه غیر انتفاعی روزبهان ساری، ایران samiragooran1366@gmail.com

نویسنده مسئول: سید محمد میر محمدی شکتائی (smohadammmohamadi@gmail.com)

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی تأثیر مدیریت سود فرصت طلبانه و واقعی، استقلال و اندازه هیئت مدیره بر تداوم سود است. جامعه آماری این تحقیق کلیه شرکتهای فعال دارای محدودیت مالی بورس اوراق بهادار تهران است و نمونه آماری بر اساس روش حذف سیستماتیک برابر با ۱۱۶ شرکت است. دوره زمانی جمع آوری اطلاعات مربوط به سالهای ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ است و اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار ایپویز نسخه ۸ و به روش همبستگی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. بر اساس نتایج به دست آمده از تجزیه و تحلیلهای آماری مشخص شده است که استقلال هیئت مدیره و هر دو شکل مدیریت سود، تأثیر مثبت و معناداری بر تداوم سود دارند در حالیکه اندازه هیئت مدیره فاقد تأثیر معنادار بر تداوم سود است.

کلمات کلیدی: مدیریت سود، استقلال و اندازه هیئت مدیره، پایداری سود

۱- مقدمه

تئوری کیفیت سود اولین بار از جانب کارگزاران بورس و مشاوران مالی در سطح بازار سرمایه مطرح شد. آنها به این نتیجه رسیدند که برآورد سودهای آینده بر پایه نتایج گزارش شده و همچنین تجزیه و تحلیل صورت های مالی شرکت ها به جهت نقطه ضعفهای فراوان در سنجش اطلاعات حسابداری، مقوله دشواری است (آرایسی و همکاران، ۲۰۲۰).

تحلیلگران مالی در برآورد و تحلیل ارزش شرکت، علاوه بر کمیت سود، بلکه به کیفیت سود هم باید توجه کنند. منظور از کیفیت سود، زمینه بالقوه رشد سود و مقدار احتمال به وقع پیوستن سودهای آتی می باشد. مقدار احتمال به وقوع پیوستن سودهای آتی ا به انتظار ما از آینده شرکت، قدرت سود آوری و ضریب اطمینان نسبت به سودهای آتی بستگی دارد. در عین حال تحلیلگران مالی به جهت برآورد صحیح تر چشم انداز سود به ترکیب ویژگی های مطلوب و نامطلوب سود توجه خواهند داشت. به عنوان نمونه، شرکتی که دارای اقلام و عناصر پایدار و با دوام در صورت سود و زیان خویش است، در برابر شرکت فاقد این اقلام و عناصر، از کیفیت سود بهتر و مطلوب تری برخوردار است. همین مسئله به محققان و اندیشمندان این حوزه امکان می دهد سود آینده شرکت را با دقت برآورد بالاتری تخمین بزنند (قائمی و توجکی، ۱۳۹۲).

سود گزارش شده، از جمله اطلاعات مالی مهمی است که در هنگام تصمیم گیری از سوی افراد در نظر گرفته می شود. تحلیلگران مالی عموماً سود گزارش شده را به عنوان عامل برجسته ای در بررسی ها و قضاوتهای خود مدنظر قرار می دهند. همچنین، سرمایه گذاران برای تصمیمات سرمایه گذاری خود بر اطلاعات مالی مندرج در صورت های مالی واحدهای اقتصادی، به ویژه سود گزارش شده اتکا می کنند. آنها معتقدند سود ثابت در مقایسه با سود دارای نوسان، پرداخت سود تقسیمی بالاتری را تضمین می کند. از آنجا که نوسانهای سود به عنوان معیار مهم ریسک کلی شرکت قلمداد می شود، لذا شرکتهای دارای سود هموارتر از